

حریت فکریه

عالمک عثمانیه ایچون سنه لکی ۴۰ آلتی آلتی ۲۰ غروشد
عالمک اجنبیه ۱۲ ۷ نراقدر

آپونه شرائطی:

عمل اداره سی: باب عالی جاده سنده
یکی عثمانی مطبعه و کتبخانه سی

وفات ابتدیی اخباراً غزته لرده ارقونان مشاهیر محرریندن وتورک مجملیندن موسیو الفرده دوران

باپارى حدوده قوشاركن قاديىلر مملكتده كى حيات مدنى ياشاناچى ايشلر ك باشنده ايدىلر و بزم ار ككلىرىز مدافعه وطنه قوشاركن قاديىلر بزم بر وضع قنور ايله قفسلىرىنىك آرقه سنده ائشك فراقه يالكرز ، يالكرز آجى آجى كوز ياشى دو كدى .

ايشته فرقى ، ايشته مرض مهلك !

بولغار قاديىلغنىك يقيندن تدبىق تورك خاعلىرى ايچون جدا بر درس عبرتدر و امين اولملى يز كه دونكى خراب ؛ ازيك ، قرون وسطى يادكارى سيايه داملى ، طار و ملوث سوقاقلى بولغارستان قصبه لرند فيشقيران نازمه حيات مدنى و اجتماعىك عامل و مؤثراتى يالكرز قاديىلر بدر .

« طونه قومته سى ، تشكىل ايتدىكى وقت بولغارستانك تورك بويونديرىقتدن قور تولماسنى دوشون كنج بولغارلر ايلك خطومه قارا و درين بر جهل و تعصب آلتنده ازين... حس مليتى تماماً اونودارق هان جوانلاشوش بولغاراقده بر « مى بىلك » اوياندىرمق ايچون غابرووا قيزلر بيه مراجعت ايلدى... ايلك بولغار مكشيتى غابروواده آچيلدىنى كون خرستو يوتفك ، بويورولق بيلزمدهش و جلادتنى قومته جينك همشيره سى ايدى كه عصرلر ك سينه نسيانده كومولش بولغار علامت مليبى نانه بوكوچك مكشيتك درسخته سنده آجى بر نقشه « مانم او قودى ...

صكرا ...

بوكوچك مكشيت ، قوجه بر بولغارستان ميدانه جيقاران اردونك باشنه كچدى .

بولغار قاديىلرند فرانسىلر ك شوخ و سودا ريز اطواري يوقدر . قالىن بر سينه مادر طاشيان بولغار قىزلى يتيشد بروه چكى نسلك مفكوده سنى چوقاقى مين ايلشدر . بون بوقاديلىق اساساره اعلان ايديان حرب مدهشه دوزغرى سوق ايديه چكى ار ككلىرى ناصل يتيشد بروه چكى اك اوفاقى قرقاسه قدر بيلهرك بويودر . اونده اوياندر بروه چكى

بوكتابك نفخات معنومى ، اون اوچ عصر دى رى ذات همايون نبوىنى ستر ايدن خرافات بولوطلىرى بىروزان لطيف ايله رفع ايدرك حقيقت محمد بى بوتون شعله بشرى ايله بيزه كوستر مكددر .

مؤلف بوتون روحى ايله صانكه بوسورتله خطاب ايتكددر :

« يار رسول الله ! سن ايتدىك كى يار ايتللك . ون ، سنى ، يار ايتلدىك كى امتته بيلدىرمك ايتتم ! »
فيلچ زاده

حقى

تورك وقادين

— اى تورك قىزلى سز اولسون
بو ظالم ار ككلىرى ديكه بيلكر —

بولغار — تورك جدال مهنك شان ظفرى بولغار قىزلىر بيه و عار مغلوبتى تورك قاديىلر بيه عايددر .

دعوا ملك ، نه قدر آجى ، نه قدر المناك اولديغى بيليورم و بتون صميم وجداعله شو قناعتى اك جانلى ، اك مادى دلائل ايله اثبات ايد بيله چكم . صار صيلعاز بر ايمانم واردرك بى روم ايلدين يك مخقر و ذليل بر فرار حيثيت شكليه قوغان دنكى صار مساحيلر ك ، نام غاليه ديكه چكارى آبد ظفر اوستده بولغار قاديىلغنه مائلك سينه محبتدن اتخاف ايداش ككات تقدركارانه بولوناچقدر .

خر بك اعلاننده بولغار قاديىلرى مملكتده ار ككلىر ك ايدقلىرى حر كات اجتماعىك باشنه كچدىلر . قوجهلىرى ،

حسك تورك دشمنلى يانده بولغار خلاصكار لغندن باشقه اولديغنى بيلور .

بولغار قادي ، اركلك هر شيندير . زوجك حياننده كي وظيفه منه اجتماعى ، اقتصادى ، بشون ايشلر نه روحيله ، وجدائيله اشترك ايدر . ساده نوينك ايشيله مشغوليتدن عبارت طار بردارنده قاز .

ايلك خطوه ده بولغارك قلبنه فداكارلىق حسنى قيزلر و برر و بشون سجه سوي ، بنوي معاملنده قادي نرك بولبيغ ثابترى كوريلور .

بولغار اردوسى تورك حدودينه دوغرى يورركن بشون باغار قادي نلى ، اونوز سته لك دشوار و مهادى برسى نسوار ايله يتيش بواردونك آردنده بلكه اردودن دها زياده وظيفه حيت وفداكارانه سنى ايضا ايدييوردي .

حربه كيدن اركلكردن قالمش نه قدر ايش وارسه كوچ و قولاي ، هپنك باشنه برسكيت مردانه ايله قادي نلر كچدى . اورمان بكچيلكندن ، تيجار قواصلغه ، شمنه وفر كچيلر نه ، باقمه لر ، بقال دكانلر نه قادي نلر قوشدى .

اوده قيزلر سارغيجلغه ، خسته باقيجلغه كيدر كن اصل عظمتى بر سوروده كشافله حاضر لايورى و هر كون قرق كليسا اوسته بورون اردوبه عين متائله يوسه تشويق كوندرمه يده اونومادى . بولغار قادي

اوقدر مقصد ، اوقدر حسابدر كه بر آرز فضلجه سر . خوشاق ايدن اركلك شوزوق مى رستانه مصر و فضللى كندى اقتصاديله تلافى ايدر . اومطلاقا سته

باشنده ، اولاديه ، ماتنه عائد بر حصه معاوتى . مى باقمه يه توديع ايدم جكدر . حتى چويان اولسه ! بولغار قادي نلنك اجتماعى ، اقتصادى ، مى حركانده نه بويوك مؤثر و عامل اولديغى آكلامق ايچون بولغار كويلور نيك

هر حاله شهر ليلردن بك چوق ، بك چوق زنكيين اولديغى سويله مك كافيدر . بوكسون بلغارستامك حقيقتى تروقي صوفيه ، فلبه ده ، زغره ده دكلدر . كويلرده وكوى قادي نلر نيك ظل امانده در .

بولغار قادي ، هيچ بر زمان مسرف ، موداجى ، سوسلو اولماشدر . دالما اولاد نيك ، زوجك ، اك مشفق ، اك متين برضا بيلدر . و ايشته بوقادي نيك يتشدر . ديكي اردو ايدى كه قوجه بر تاريخ ايد شانه مالك اولان تورك اردوسى آزدي ، چيكنه دى !

زغره يه كير كن كنارده معظم ، بياض بر بنا واردر . بر « يورطى » تعطيلنده بو مكيتك اوكنده كي كنش ميدانه باقمشدم ؛ كومه كومه انسانلر ، هپ كويلور دن عبارت اركلك وقادين سورولرى او طورييوردي . اوزمان

بوركم قان آغلادى . بلكه دم . . بر آرز سكره مكيتك قپوسى آجيله رق سكرن ، اون - كز ياشنه قدر سودكي بياض ، فقط هر حاله برلى طوقوماسندن بايلمش فستانلر ايچنده . بركلبك چويكليكيله او جوشان بر لطيف سورو

چيقدى ، هپسى آياغه قاقسان كومه لر دن برر ، ايكيشر شخصك قولنه طاقيله رق داغيلدبلر . بومكيتب ، كويلور لك قيزلر ني يتشدر دن عالى بر مؤسسه مليه ايدى . شيمدى تورك خانماني ، تورك قيزلى نه در ؟

ظن ايدر م بر برىمى آلدانه جق زمان چوقدن ، چوقدن كچمشدر .

زده قادين شهر لده حيوانات اهليه دن بر درجه بوكسك ، كويلرده اوج درجه اشاغى بر موقعه در . و بشون تورك قادي نلى شوهيت اجتماعيه (اكر وارسه) ايچنده هيچ بر كون دوشونولممش . . يالكز آمان

حظوظده تخطر ايدلش بر شيندر . برشى كه بز اوفى بلا لزوم قيرار ، كچرز .

اون اوچنجى عصر هجر يده بر تورك و مسلمان قادي نلى حالا برنجى عصر ك قيصقناحلق ، شهوت ، حظوظ دوشون محيطه مربوط ياشانمقده نه قدر ظلمات اصرار ايدبيورز . درين نافذ بر نظره باقكر . زده تشكىل

ايجه سنك احتمالى اولمايان برشى وارسه اوده هيت اجتماعيه در .

عالمه لر در كه جميت ياپار و جميت ده دولتى ميدانه

لطيف وروخوان بر دقت نسويه ايله نسويه ايدن صندوقكار خام قفسلر آرقاسنده ، قالين يجهل ، كنيش چارشافلر آلتنده طوتديغمز بوكونكي « قادين » دن هر حالده داها حفيف ، داها عصمتورور وداها قوتلي اولاجقدر .
نه ديمك ايستيورلر ؟

قادين حيات حاضر مدني به قارشاماز ... چونكه صاحبي اوزون عقي قيصه در .. چونكه حصه ارشيده بيله ار ككدن اشاغيدر . چونكه آيت حجاب ايله ار ككلر ايله تناس و مباحثه سي منع اولمشدر .

چونكه قادين ار ككله برابر ياشسادقجه دالما عقي ، عصمتي نهلكه ددر . بونلكه هپسني ، حتي قادينك تستري لهنده سرد ايديلن دلائل نظليه وعقليه نك هپسني بربره طوليانجه نتيجه شوبله جيقيور :

« قادين ار ككلرك آراسنده ، ايش ياپاق ، حيانه »
« قارشه رق چاليشير سق مطلقا ايش فنايه وارير . قادينك ، عصمتي بوزولور و هيئت اجبايعه مزده اوروسو چو غاير . »
بتون بوني منع ايتك ايچون بكانه چاره قادينك آووجيله طاباني ، آغزى كورونه چك قدر آجيق قالمسي وداغا نونده اوطورارق آقشامه كله چك نه شي بكه مسي لازمدر .

بويله اولورسه بويوك برناموس ! مسئله سي حل ايدلمش اولور ! ايسته نتيجه كلام ومرام بودكلي ؟

ظن ايدرم وچوق ظن ايدرم كه بوكالك بليغ جواب استابولك بوليس دائره لرندكي قيود رسميددر . اكر قالين بچه ، صيق قفس ، يوكسك ديوار ، مهرلواوچقور حافظ عصمت ايسه دنيا ده « عفتك برفضيت اولديغي » تقدير ايتك احتمالي قالماديقنه اينانق ضرور تنددر !

وهر حالده بومانملر عقي محافظه ايتش اولسه بدي حكومت استابول خارجه لطيف برسوروني چيقارمق مجبوريت ايلمه منده قلامسي لازمكيدر . حالنزه آرقق شيطانلر كوله چك بر راده كلهك صانيرم .

دنياهه نيم الحرحرم ، دردمك اورتاغي ، سرورمك

كيتير . بز هر كون صحيفه لر طولوسي نظريه لرله ، نصيحتلرله ، مقاله لرله بويوك برتاريخ شان وجلادت صاحبي اولان شودواتي قوناراجق اساسلر وضعنه ، مدافعه سنه چاليشيورز و هيچ دوشونمورز كه بتون بوانديشه لر يمز بوشدر ، چوروكدر ، بر باددر . چونكه ايلك خطومه هنوز حياتدار ، موازنه لي بر هيئت مدنيه من بوقدر ...

دوشونمورز كه بز يالكيز دنيا بي ار ككلر ايچون ياشانان بر طاقم اصوللر انده اسير قالمش بر قومز . بزهاده ، حتي قانونلري بيله ار ككلر ايچون ياپاجق قدر غفلت حيات ايچنده بونالمش بر سوري سر سمدن عبارت .

بزحالا ظالم اولديني قدر جاهل ، مفترى ، جسور ، متعصب ، ظلمت نشين بر سوريك بدله ونده ايكله ين بيچاره لرز . بز قادي يالكيز بر ... اولمق اوزره قبول ايدن بر عقیده فاسدك دم انتهازي دوشونمورز كورديني اساطيري شيلره « ايمان » نظريه باقن زوالليرز نهايت ايسته تورك قادي اسيردر ، اونك ايچون تورك جمعيتي دالما بدبخت قالاچق وتوركاده بوشانبه تعصب ايله نالان وخراب بورويه چكدر . « قادين » ي حيات حاضرده وظيفه دار ايتمين چوروك دوشونجه لري دوغوران قارا طاملي مدرسه لر كساكنلري شيمدي نور ، ضيا ، معرفت ، فن ، صنعت باغيران عصر ك احتياج نه دالما قولاقلري تماميله طيقامش نفوس ميتهدر .. بكه يلم كه بوماندن حيات جيقسون !

« آداب تستر » دن بحث ايتك صانيرم بكر منجي عصر ايچون عفو اولماز بر عبيدر .

اخلاقز ، هر حالده بز دن ده ايماندار مسلم اوله رق دنيا بي شندلر بر دكلري زمان بوكون « قادين » كه تستر و حجابي ، سرمايه عفت وحياتي عد ايدمرك باغيرانلري مزك زوالليرنه او قدر آجيه چكدر كه « باير يمز ايچنده نه تحف آدملر وار ايتش » ديركن ، تجار تخانه سننده ، صندوقكار اولان بر مسلمان قزيله برابر بوسفيل عقيدمه بر درلو عقل ايردريمه به چكدر دوعين زمانده مشتريلرك حسابي

بایرانمزه

السلام ای لوای غنائی ،
السلام ای هلال فجر آلود
که سلاملا رطلوع شوکنکی
اوج بویوک عصر احتشام وسعود .

السلام ای لوای غنائی ،
ای هلال مکدر ومبهوت
که طونار ماتم فلاکنکی
اوج خزین عصر انخساف وسقوط .

السلام ای هلال حق - تمثال ،
ای شونیدیده رأیت اسلام ،
سکا البته غیرت انسال ،
سکا البت حمیت اسلام
یکی بر دور اعتلا آجه جق ..
السلام السلام ای آل بایراق .

۱۲ مارت ۱۳۳۰

فائق عالی

حقیقت

ییللرجه حقیقت دیه روح بشریت
برنور آرامش قعر سماوات وزمینده ؛
ییللرجه عصر لرجه .. فقط نور حقیقت
قالمش ینه زیر تنق محشمندمه ...

شریکی رفیقهم ، والدہم ، همشیرہم ، برادریم حریمی ،
ارقداشم وارقداشمک زوجہ سی ، همشیرہ سی .. خلاصہ
دائرہ اجتماعیمده رابطہ دار اولان اشخاص ایله اولنلرک
قادیلریدر . شو حالده بن بونلرک هانکیسیله کزرنکن ،
چارشوبہ کیدرکن ، قونوشورکن ، طولاشیرکن ،
مشروع برایش یاپارکن حق وصلاحیتی اولمادینی حالده
ضابطہ مأمورلغی غضب ایدن وبنم قولدن طونوب بی
منع اتمک ایستہ بن قوتہ ناصل مشروعیت صفتی اضافہ
ایده بیایرم ؟

ایشته تورکک ، قادیلغی اورتہ سنہ آلاق حیات
حاضرک بوقدر سرت ، دشوار ، چین و ظافنه تشریک
ایتمه دیک ایچون سونیور .

.....
.....

مملکتہ کی تعالیٰ بی ، ترقی کی کورہ جکسکیز .. یوقسہ
بوکون شہو مملکتک قادیلرملری آلتوندن ، خانہ لری
زبرجددن ، دیورلری زسردهن اولسه قادیلغی اورتہ مزہ
کله رک موقع تکریم وایجابانی بولمادیجہ ؛ موت محققدر ،
قریب الوروددر .. بو مملکت قادیلر اجل اجتماعیسی
کلشدر . بو اجلی تأجیل ایچون قادیلغی لایق اولدینی
مقام عن حیانه کتیریک . داها چوق سویله به جکمز وار .

ادرنہ • مارت ۳۲۹

محمد شرف

عرض اعتذار -- ایمانکار بیر روحک فورانی کوسترن
بو رنکین و آتشین مقاله نیک بعض یرلرنی ملی اتمک مجبورت
ایلمسندہ قادیلغیز ایچین کرک محرر مقاله دن وکرک قارنلرغیزدن
عفو طلب ایدیوروز . بعض ناموسسز وطنسزلر هر وسیله دن
بالاستفاده حکومتہ مشکلات چقارمق ایستیورلر . حکومت ایسه
آسوده چالیشه یلمک ایچین بوتون موالی برطرف اتمکی ارزو
ایدرکہ تماماً حقلی در ؛ و بزده بونا اشتراک ایدرز . بناء علیه
بزہ یازی کوندره جک ارباب قلندن ، هر تورلو فلسفی و اجتماعی
فکرلرنی آجیقجه و سربستهجه بیان اتمکله برابر حکومت
علیه داولر بنه وسیله تجاوز ویرغلرنی رجا ایدرز .

حریت فکریه